

man vil have det paa den Maade, at der er Underdommere og Skrivere, hver med sit Kontorhold, eller om man i enhver Jurisdiktion vil have en Underdommer, som tillige skal være Skriver, og et dertil afsættet større Kontorhold. Jeg tror, at det i og for sig har store Fordele og ogsaa er mere principrigtigt at lægge disse Funktioner, som efter Lovforslaget skal betros Skriversne, i Hænderne paa færegne, selv ansvarlige Embedsmænd, fremfor at gjøre det til en Kontorforretning hos en anden Embedsmand, som udføres af privat engagerede Folk, uden at tale om, at det, fra Retspleieinteressernes Synspunkt betragtet, er i høj Grad ønskeligt, at Dommeren befries fra alle andre Forretninger end de egentlig judicielle, at han befries fra et saa omfattende og ansvarfuldt Hverv som det, at forestaa Frelsen af Skøde- og Pantebøgerne. Derfor kan jeg ikke tro Andet end, at naar man kommer til Resultat, hvad man ganske sikkert ved nærmere Granskning vil komme til, at det i økonomisk Henseende ikke har Stort at sige, om man gaar den ene Vej eller den anden, saa vil man ogsaa sikkert komme til det Resultat, at man helst bør følge Udkastet deri, at bevare Skriversne som en særegen Klasse Embedsmænd. — Jeg skal nu derefter tillade mig et Par Bemærkninger angaaende Nævningernes Udtagelse, og jeg kan deri i det Hele taget slutte mig til det, som nys blev sagt af den ærede foregaaende Taler. Jeg kan yderligere tilføje dette, at det jo ingenlunde er Meningen at lægge den afgjørende Vægt paa, om netop disse bestemte Funktionærer komme til at medvirke ved Aarslisternes Dannelse. Det er, som den ærede sidste Taler fremhævede, aldeles ikke Meningen med denne Forkrift, at Formanden for det Udvalg, som skal udtage Nævninger, og som efter Udkastet skal udnævnes af Kongen, skal være en Regjeringsembedsmand. Tværtimod! Sætter man Pris paa, at det bliver udtrykkelig sagt, at det ikke maa være en Embedsmand, tror jeg ikke, at man fra Regjeringens Side vil have det Allermindste betænket at indvende. Der kan — for at forstaa mig vel — ikke være Noget ivoien for at sige, at denne Formand for Nævnet udnævnes af Kongen, men ikke blandt Embedsmændene. Hvad det dernæst angaar, at det er foreslaaet, at Landsretterne skulde vælge de 2 andre, saa skal jeg dertil bemærke, at Tanken, som ligger til Grund herfor, jo er den, at de skulde udgaa fra Balg af Domsmagten, som er noget Andet end Administrationen og Regjeringen. Men hvis man af Grunde, jeg forøvrigt ikke indser Betydningen af, skulde lægge særlig Vægt paa, at det ikke maatte være

Landsretten, der udnævner disse Mænd, saa ser jeg heller ikke, at der kunde være stor Vanskelighed i at blive enig om at henlægge det til Andre. Vil man f. Ex. hellere have, at Øiesteret skulde udnævne dem for hele Landets Vedkommende, vilde dette neppé være nogen uoverstigelig Hindring. Det er Noget, som jeg protesterer mod, fordi jeg meget godt forudser, at det maaske af Enkelte vil blive brugt som Agitationsmiddel mod Forslaget paa andre Steder end her, at identificere Dommerne med Regjeringen og tale om, at, naar en vis Myndighed lægges i Hænderne paa Dommerne, betyder det Samme som at den er i Hænderne paa Regjeringen. Denne Opfattelse, denne Betragtningssmaade er det aldeles umuligt at fastholde, naar man overhovedet vil ind paa den foreslaaede Ordning. Det er netop en af de Fordele, man ønsker at naae ved det hele nye System, og som skulde være til Alles Vel, at naae til at befri Dommerne fra administrative Forretninger og derigjennem ogsaa fra al Afhængighed af Regjeringen. De ville jo efter det nye System saa at sige ikke faae Noget med Regjeringen at bestille; det er jo netop derfor, at der lægges saa særdeles Vægt paa, at Politimyndigheden og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse, maa blive fuldstændig udsøndret fra Dommermyndigheden, at Dommerstanden i saa Henseende maa blive stillet rent og klart som en Dommerstand og ikke Andet. Jeg skal endnu til Slutning gjøre et Par Bemærkninger angaaende Sagsførervæsenets Ordning, særlig med Hensyn til, at der ogsaa paa dette Punkt blev gjort et temmelig stærkt Angreb paa Lovforslaget af den ærede Folkethingsmand for Sørs Amts 2den Valgtreds (Alberti), og navnlig var det da den Institution, som kaldes Sagsførerraadene, som han angreb, og som han betegnede som skadelig for Sagsførerstandens Frihed og Selvstændighed. Jeg vil hertil bemærke, at Sagsførerraadenes Opstilling i det foreliggende Lovforslag hviler paa den Tanke, at der bør være en Kontrol med Sagsførerne. Afviser man det, siger man: Nei, der skal slet ikke være nogen Kontrol med Sagsførerne, de ere fri Næringsdrivende ligesom Skomagere og Skræddere, og der kan ikke være Tale om, at det behøves, eller at det bør udøves uogen særlig Kontrol fra det Offentliges Side med dem, ja, saa er det en anden Sag, saa kan man naturligvis ikke gaa ind hverken paa Sagsførerraad eller noget Andet i den Retning. Men det er en Forudsætning, jeg ikke er gaaet ud fra. Jeg er gaaet ud fra, at det maatte erkjendes, at det var i og for sig rigtigt, at der udøvedes Kontrol med Sagsførerne, og at man ikke kan betragte dem som private Nærings-